

[Wihjelm.]

en svækkelse, når det drejer sig om forbrugsmuligheder. Og § 16 omfatter jo andet end børneteater, men alligevel er det kun omkring 5 pct. af støtten. Det kan ikke begrundes med børns manglende interesse for den side af tilværelsen, som disse ting er udtryk for. Ved det forrige forslag, vi havde til behandling her i dag, oplyste hr. Lysholt Hansen, at 40 pct. af samtlige bogudlån ved bibliotekerne er børns boglån. Der er altså i virkeligheden på den kulturelle front en aktivitet, som er betydelig større procentvis end denne befolkningsgruppes andel af befolkningen, og jeg tør roligt sige, at det samme nok kunne gøre sig gældende på teaterområdet, hvis de havde mulighederne.

Jeg vil da også sige, at støtten til disse § 16-teatre, som den er foreslået i stk. 2, er en diskriminering i forhold til alle de andre støtteordninger, for her gives kun 25 pct. statsrefusion, på de øvrige gives 50 pct.

Jeg synes altså, at disse ting er helt ude af trit med citatet fra nordisk Vasaseminar, som ministeren anfører, og jeg finder grund til at erindre om, hvordan den socialdemokratiske kulturminister — han hed i øvrigt også Niels Matthiasen — i 1973 var det vist, eller var det 1972, i et andet forslag argumenterede for, at støtten til netop § 16-teatrene i dag skulle være oppe på 7½ mill. kr., og argumenterede godt for det beløb som minimum. Det var i den tids mønt, og det er i det nuværende finanslovsforslags mønt i hvert fald 10 mill. kr. Det er altså omkring det dobbelte af, hvad der er udsigt til ved det forslag, der ligger her.

Det mener jeg er det væsentligste punkt, vi har at anke imod, altså den stadig væk meget svage stilling for teatrene under § 16. Men der er et par andre punkter.

VS mener, at tilskudsordninger må betinges af, at det er offentlige eller selvejende teatre og ikke privatpersoner, som altid på dette område har været tilbøjelige til at mene, at tingene skulle socialiseres, når der var underskud, men ellers drives som privatgeschæft, og hvor man direkte kan gå ud i ugepressen og prale med, at man har tjent en million kr. på et år ved denne offentligt støttede virksomhed.

Vi mener samtidig, at der burde være loft over indtægten for én enkelt person ved offentligt støttet teatervirksomhed. Det er

ikke vores mening, at man skal være smålig med grænser for direktørgager, men det er ikke rimeligt, og det er at give dårlige betingelser for offentlig debat om den slags virksomhed, at der findes disse eksempler på meget høje indtægter på denne støttede virksomhed.

Endelig er vi, som andre har været inde på, også meget betænkelige ved den styrelse, der er foreslået, og de beføjelser, den har bl. a. med hensyn til at bestemme, hvilke teatre der kan være med i Det rejsende Landsteater. Vi mener, at det indebærer mulighed for politisk censur, og vil godt arbejde for, at disse ting ændres.

Schlüter (KF):

Som ordfører for det konservative folkeparti har hr. Lembourn som så ofte før også udtrykt mine tanker fortræffeligt. Når jeg imidlertid alligevel fristes til at tage ordet som privatist, er det, fordi jeg har lyst til at rette et alvorsord både til ministeren og til dem af mine kolleger her i salen, som nu skal tage fat på udvalgsarbejdet, ligesom på vegne af os alle.

Vi er alle teatergængere, og derfor må vi alle have en opfattelse af, hvordan vi ønsker at teaterlivet skal udvikle sig, og jeg ser sådan på det, at offentlig støtte kommer man ikke uden om, hvis man vil have et frodigt teaterliv i Danmark — ingen tvivl om det. Jeg mener heller ikke, at vi kan undvære et landsteatersamarbejde, men det er vigtigt, at vi indretter tingene, så vi ikke får ligesom en svækkelse af den frodighed, som kan komme fra nu af og så årene ind i fremtiden, og her er jeg lidt bange for på trods af de gode intentioner, jeg er sikker på ministeren har, at lige netop den nøgle, han her foreslår med lovforslaget, let kommer til at betyde, at vi får en for tung og for centraliseret ordening. Jeg vil ikke sige, at der her er tale om en socialisering af teaterlivet, for det mener jeg ikke man med rimelighed kan sige, men man kan måske nok sige, at det er en begyndende nationalisering. Jeg er noget ængstelig for, at den ordening der foreslås, ligesom reelt vil betyde, at vi får et mindre udbud af forestillinger, færre valgmuligheder for teaterforeningerne og det øvrige publikum.

Jeg er også bange for, at vi reelt får én administration af alle de private teatre, og